

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 filléért kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyitlteri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Magyarok siralma!

Siralmas fölajdulások hallatszanak imitt. amott e szép honhazában, fájdalmasan megdobogtatva az érző magyar sziveket: pusztul a magyar!

A nyomorultat az oceántúl Eldorádója csábítja és mint valami tátott torkú szörnyeteg az éhes gyomrú Moloch jó étvágyával nyeli el a nagy tömegeket Amerika, az itthon maradtak között meg a proletár betegség, a tüdővész vág ijesztő nagy rendet. És a gazdagok?!

A gazdag magyarok meg csirájában élnek az életet és raffinált mesterkedésekkel akadályozzák meg a jövő reménységének fogamzását és aztán együtt jajgatnak a jajgatókkal, hogy: pusztul, vész a magyar; hová fog ez vinni? És az újságok hosszú hasábocon által elsiratják a meg sem született életet és a hirdetések között meg hangos kiabálással kínálja madame lksz lpszilón biztos szerét a — gyermekáldás ellen!

Nagy iramlással vágunk neki a nyugatnak és nem érjük utól az északot sem. Oroszországban nincs rubrikája a születési bizonyítványban a törvényes vagy törvénytelen származás megjelölésének, mi magyarok meg sűrű könnyeket hullatunk szomorú pusztulásunk fölött, de a törvényeink azért még mindég különbséget tesznek

a törvényes vagy törvénytelen származás között. Micsóda hypokrizis ez? Mikor szakad ennek vége? Tán csak nem akkor, ha a franciák módjára majd díjakat tűzünk ki a férfiaknak, ha anyává tesznek egy-egy nőt.

Gyermekvédelmünk világhírű, de hol iparkodik a törvény megvédeni az anyát a társadalom gúnyjától, kinek szerelmét nem szankcionálta a törvény? Pedig az anyaság dicsőséges és fölemelő mindég, bármilyen uton is lett azzá a nő. A nemzetnek pedig nem csak gyermekekre, de anyára is szüksége van, mert gyermek nem lehet anya nélkül, anya meg gyermek nélkül...

Egyetlen mentő körülményt lehetne fölhozni a gyermektelenség ellen s ez a szegénység volna. És mégis, éppen ellenkező példákat produkál az élet. A szegényt, legtöbbszörre mindég nyolcz-tíz éhes, rongyos gyerek meleg szeretete rajongja körül, míg a gazdagok az ő egyetlen szemefényükkel önző ridegségben élnek le napjaikat és számtalanszor pedig örökös civódásban is, — a birtok megosztás miatt.

Itt van; élőpélda rá a módos — de a nép fantáziája szerint gazdagnak is mondható — és módosságában is szegény Szabó Dániel esete, ki a hajlékát magára gyújtotta a gyermekével való meghasonlása miatt. Ez a

példa nem egyedül álló, csak frissen kiragadott a legujabban előadódottak közül, mert hiszen számtalan történik hozzá hasonló és itt a mi garammenti Kánaánunkban sem ritka.

Valóban elsomorító példa a Szabó Dániel esete, aki orrával túrta, véres verejtékével tette termővé a röget, amíg azt a pár holdat apródonkint összeszerelte Szecsén. Életében egy jó falatot nem evett, egy jó kortyot nem ivott és tiz krajcáron ebédelt meg, ha bejött Lévára és amit így összekuporgatott gyötrelmes élet között, nehéz munkával, most, közel a halálához erős harcot kénytelen érte vinni a tulajdon fiával. Garammenti szokás szerint: az egyetlennel! Pedig csupán csak érte dolgozott, neki szerzett és akar szerezni hozzá még maiglan is, mert ez oka csupán, hogy az ekeszarvát csak az élete árán akarja kiadni a kezéből. Bezzeg, ha szaporább lett volna a familiája, most körülhizelegnék, kedvébe járnának, csupa öröm és boldogság között tellne a páterfamilias életalkonya és nem ütés, verés járna ki neki.

Az értelmes garammenti népnek nem szabad érzéketlenül elhaladni az ilyen hangos, rikitó példák előtt, azért iparkodtunk számukra leszógezni egyet.

Kertész Bajos

fűszer- és csemege kereskedésében Léva n,
naponta friss prágai sonka, hideg fel-
vágottak, virstlik, debreczeni és szepesi kolbászaruk.

A szemét fuvarozás.

Most, mikor a messze keletről mind rémesebb híreket hoznak a lapok a pestis garázdálkodásáról, talán időszerű lesz a köztisztasággal s ennek révén a közegészséggel oly szorosan összefüggő ügyvel foglalkozni, amilyenek mi a városi szemétnemcsak a piacról, az utcákról, hanem az egyes házak udvarairól való elfuvarozását véljük. Hogy a köztisztaság és a közegészség két csaknem elváhatatlan ikertestvér, ennek a tudata a mult nyáron, midőn a korona veszedelme fenyegette városunkat, mindnyájunkat áthatott. Látszott is a tisztogatás, a felbuzdulás az egész vonalon. A városi hatóság, az egészségügyi szakosztály s maga a lakosság egymással versenyre kelve iparkodtak a tisztaság fegyverét minél fényesebbre csiszolni s ezzel elvenni a keleti vendég látogató kedvét. A látogatás — jó órában legyen mondván! — elmaradt.

De hátha a bibliai mondás — „Nem halt meg a leányzó, csak alszik” — illik rá ezuttal erre az elmaradásra is! Hátha a hosszú nyhe ősz s az ugyancsak enyhe tél annyira kedveztek az ázsiai vendégnek, hogy az a melegebb napok beálltával borzalmas erejének teljében jelenik meg majd falaink között? Oly nehéz ezt elhinni a mi időnkben, mikor a világkereskedelem tökéletesített közlekedési eszközeivel úgyszólván megszüntette a távolságokat a népek és népek között? Van-e hát okunk és jogunk tavalyi felbuzdulásunk szalmalángjánál összefelt karokkal melegednünk s olyan emberek nyugalmaival néznünk a jövőbe, akik a maguk kötelességét ugyancsak megtették? Valljuk be, hogy erre sem okunk, sem jogunk valóban nincsen.

Elolvad a szép fehér hó a tavasszal, megindul a Bátipart sár-lávája s elöntéssel fenyegeti piacunkat. Ladány, Nagykálna s Dobóberekalja felől vívó utcák sártengerében eltűnik a kerámij, a kő s az itt és ott siralmasan odavesztett kalocsni kétségbeesetten kiált majd lapát, seprő, fuvarozókocsi, szóval a köztisztaság után. Jön majd a szárító tavaszi nap is és versenyre kelve a tót kapun berohanó széllel a sarat porrá, annak atomjait repülőgéppé változtatja s mi — fuldoklunk.

De mi az utcák piszka, szemetje az egyes házak udvaraiban található szemétszimbórosszókhoz képest? Az utcai szemetet majd csak elhordatja a nemes város, az elhagyott felesleget majd csak széjjelszórja a határban a legolcsóbb fuvaros, a szél! Ám az udvarokon felgyülemelő tüvegcserep, cipősarok, konyhai hulladék, elnyűtt ruhadarab stb. hatalmas halommá növekedve s a tavaszi esőtől erjedéssé téve ontja bele kigőzölgését a kereskedők rak-táraiból kiáramló petróleum, sajt, kocsikénés s másféle illatjába.

Nos ezt ürrünk tovább nem szabad! A szemétfuvarozás ügyét multhatatlanul és sürgősen rendeznünk kell! Kell is, lehet is!

Tudjuk nagyon jól, hogy sok üdvös és felette szükséges oly követelményt amelyet kielégítenünk kellene, anyagi erőnk elégtelensége miatt kielégítenélül hagyni kényszerítettünk. Ám a szemétfuvarozás ügye nem ezek közé tartozik. Akár házikézelés, akár vállalkozó révén oldjuk meg a kérdést a szemétfuvarozás jóvedelme fog hozni a városnak. Maga az utcai és udvari szemét, kellő kezelés mellett — s itt eltekintünk a nagyobb berendezéseket igénylő s kompli-

kált szemétkézeléstől — mint trágya jelentékeny értéket képvisel. A tisztaság iránt érzékkel bíró lakosság pedig, mert most drága pénzen sem kap a kellő időben fuvarost és napszámot, kivel az udvaron felgyülemlett szemetet eltakaríttassa, szívesen fog venni minden oly intézkedést, amely módot nyújt a háznak, az udvarnak tisztántartására, s ennek elérése érdekében áldozatoktól sem fog visszariadni. Hiszen az udvari szemét kihordása eddig is pénzbe került. Ha a kihordás a szükséghez képest 1—2 hetenként, vagy havonként rendszeresen történik úgy a magán, — valamint a közérdek csak nyerni fog vele.

Úgy halljuk már vállalkozó is akadt, aki — nem tudjuk milyen feltételek mellett — hajlandó lett volna a szemétfuvarozást teljesíteni. Elutasították, mert — igen helyesen — a szemétfuvarozást házilag óhajtja a város kezelni. Csak az a kérdés, hogy mikor?

Reméljük, hogy újabb munkaerőkkel fel-frissített tisztakarunk illetékesei megadják nekünk a módot minél előbb, hogy e kérdés kielégítő megoldása felett elismerésünket kifejezhessük.

— yn. —

HIREK.

A kártya.

A magyarra valóban ráillik a kártyás nemzet kevésbé ékes építőn ornsa. Szörnyű módon fölületes és könnyelmű nép vagyunk, kikről az egész világ tudja, hogy kártya, bor, cigány a szentháromságunk.

TÁRCZA

Báránfyelhő.

Egy ólomszürke nyárvégi vasárnap d. u. Cserna Pali szomorúan állított be a szállodái szobámba. Szótlatlan leült egy széles karosszékre, kivett zsebéből egy összehajtogatott nyomtatványt és odanyujtotta nekem. Elolvastam. Az állt benne, hogy Zádor Edit és Hidvéghy Ernő tudatják, hogy házasságra lépnek.

— No és? — kérdeztem tőle, — mi van ezen busulni való? Cserna Pali a zsebébe gyömöszölte a nyomtatványt és remegő hangon válaszolt. Férjhez megy. — Nagy, gyerekes, kék szemébe két nehéz könnycsepp ült és szinte könnyörögve nézett rám, hogy mondjak neki egy-két vigasztaló szót a nagy bánatában.

— Azt hittem, hogy meghalt, — mondtam neki mosolyogva. Legalább is olyan arcot vágsz, mintha meghalt volna. Örülj neki, hogy férjhez ment, legalább nem fog veled kacérkodni a szigorú és könnyebben fogsz elkészülni a szigorúlatáidra.

Cserna Pali lehajtotta bozontos szőke fejét az asztalra és nagyot sóhajtott. Mélyen lélegzett, látszott rajta, hogy nehezére esik visszafojtani a sirást. Azután egyszerre nehéz, fuldokló zokogásban tört ki, könnyei végig futottak hevült, kipírult arcán és olyan megadással, olyan keservesen sirt, szinte látszott rajta, hogy megkönnyebbül a sirás által. Nem zavartam meg benne, hadd sirja ki magát, gondoltam.

Kinyitottam az ablakot. A tengerpartra nyílt, amely az esős idő miatt most egészen kihalt volt. Az eső azonban szétverte a szürke ködöt és a tenger felől besurrant a nyári alkonyat éles, sós, átható, tiszta levegője. Kikönyököltem az ablakon. Alul, a mély fűben egy tücsök cripelt, mire mint ha ezer parányi elrejtett citerahurocska pendült volna meg a zöld fű és virággyak között. Ez alatt az eső is mindig vékonyabban szitált, majd elállt egészen és a parton kigyulladt a fehér és színes lámpák kanyargó kigyóvonala.

Cserna Pali még mindig lehajtott fővel ült az asztal mellett. Már nem sirt és az egyenletes, mély pihegésén úgy látszott, mint ha aludt volna, de azután hirtelen

felkapta a fejét és körülnézett a szobába. Mikor észrevette az ablak mellett, határozott hangon megszólított:

— Te Pista, adj nekem kölcsön tíz koronát.

Elmosolyodtam. Az arckifejezésén és hirtelen erélyességén is hirtelen láttam, hogy mire gondol.

Kivettem a szekrényemből a revolveremet és odanyujtottam neki. — „Nem szükséges érte pénzt kiadnod. De vigyázz, mert meg van töltve.”

Cserna először csodálkozva nézett rám, azután elvörösödött. Sértve is érezte magát, hogy az ő szörnyen komoly elhatározását ennyire lekicsinyelem, de másrészt ha előltem és maga előtt tagadni igyekezett is, örült neki, hogy kitaláltam a szándékát és ezzel már előre le is beszéltem róla. Öntudatlan reménységgel arra számított, hogy azt fogom tőle kérdezni, hogy mire kell a pénz és jól esett volna neki, ha hosszas faggatás után értesülve szándékáról, beszéltem le róla.

Pár percig szótlánul lesütött szemekkel fogta a revolvert és világért sem mert volna hozzányulni csavaraihoz, rugóhoz, vagy

No, még csak hagyján van ez az olyan városokban, ahol némi nemesebb szórakozást is talál az eltompult idegzetű magyar, de ezerszer jaj az ilyen városban lakóknak mint mi, itt Léván, kik szórakozásainkat csak ékeppen változathatjuk: korcsma, kávéház, megírt korcsma és újból kávéház, mikből már annyi van nálunk, mint sehohol az ország ekkora nagyságú városában. Akinél a korcsma, kávéház megszokottá válik, az újabb szórakozás után néz. Az veszi a kártyát. Kezdetben csupán unalomüzből játszik, később már szenvedélyből és végezetül is ekszisztenciája sorsát pecsételi meg a kártya. Ez csapás az egyedekre, csapás a családra, és a nemzetre egyaránt. A kártya akiket nem is tesz egészen tönkre, azokat a könnyelmű életfelfogásra neveli és a komoly munkától elvonja. A „kártyás nemzet” díszes epithetonját a „munkás nemzet” nevével kell hamarosan fölcserélnünk, ha élni, fejlődni és gyarapodni akarunk, mert különben a végromlás útja áll előttünk. Mindezeket pedig azért találtuk időszerűnek most elmondani, mert a városban sűrű asszonyokról, kilincstelen ajtók mögötti nagy kártyapartikról beszélnek, melyek pillanatok alatt százakat emésztettek föl. Ha többet nem is írunk ez esetről, de lehet, hogy soraink egészséges befolyást gyakorolnak a játékosokra, kik a közfigyelem hatása alatt talán majd rákényszerülnek, hogy átkos szenvedélyüket lehetőleg fékezzék, minek legkevésbé vallhatják kárát.

Katonák oktatása. Bányai Ferenc tanítót az illetékes katonai parancsnokság a helybeli honvéd zászlóaljnál, az analfabéta katonák oktatásával megbízta.

rejtélyes kampóihoz; elgondolta, hogy milyen szegyenletesen gyerekes volt és hogy az én halálosan nyugodt mosolyom milyen semmibe vevő és sértő rá nézve, azután fogta a kalapját és elrohant. A revolvért ott hagyta az asztalon. Átöltözködtem és utána mentem. A szálloda előtt ült egy padon és a tengerre bámult. Olyan buta és olyan kedves volt, mikor az ő nagy szerencsétlenségét fiatal vállaira nehezdedni érezte és néma, könnyes megadással bámult mindig ugyanazon pontra, hogy a könnyei megmerevedjenek a szemén, hogy szerettem volna megcsókolni ebben a pillanatban. Melléje ültem a padra, azután karonfogtam és elindultunk együtt. Az uton megpróbáltam vizgatszalni.

— Te csacsi, — mondtam neki — hogy is gondolhattál rá csak egy pillanattal is, hogy valamikor a tied lesz. Két évvel idősebb nálad, te most 18 éves vagy, ő meg 20. Te ráérsz 35—40 éves korodban meg nősülni, de nem is nősülhetsz meg, amíg nincs rá kellő anyagi függetlenség, hogy el tudd tartani őt meg a gyerekeidet. És neki 20—22 éves korában már férjhez kell mennie. Csak nem kívánhatod tőle, hogy

— **Eljegyzések.** Pártos Jenő városunk fia, rózsashegyi díszmű kereskedő eljegyezte Fried Rózsikát Breznóbányáról. — Pázmán Vince eljegyezte Gáspár Ilonkát Érsekújvárról. Gratulálunk!

— **Kinevezések a tanítóképzőnél.** A kultusz miniszter Kriek Jenő helybeli tanítóképzőintézet tanárt a VII. fizetési osztály 3. fokozatába és Svarba József tanítóképzőintézet gyakorlati iskolai tanítót a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevezte. A két jeles pedagógus előléptetésén őszintén örvendünk.

— **Aranylakodalm.** Kún József kávécsülei, Kún Ignác tiszteletreméltó szegedi polgár és neje, e hó 5-én ünnepezték boldog házasságuk ötven éves fordulóját. A szép és kedves családi ünnepen a távollevő családtagok is mind megjelentek s ismerősök sokasága pedig elhalmozta jókívánságaival a közszeretnek örvendő házaspárt.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter a számvéviségek erdészeti tisztis létszámában Truszka Gyula zsarnóczai lakost ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokká nevezte ki.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Báthy László prépost-plébános a bolgár nemzeti érdemrend lovagkeresztjét, dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki esperes-plébános a bolgár Szent Sándor-rend koronás tisztis keresztjét elfogadják és viseljék.

— **A szappan és gyertyagyárosok** vasárnap tartott fővárosi kongresszusa Kabina Ervint, a Kabina József fia szappangyár r. t. üzemezőjét, az egyesület választmányi tagjává választotta meg.

— **Kereskedők szövetkezése.** A helybeli fűszernagykereskedők kartellba léptek a náluk bevásárló fűszerkereskedők ellen. A fűszerkereskedők e hó 2-án ez ügyben gyűlést tartottak, ahol elhatározták, hogy egy közös bevásárlási szövetkezetet állítsanak föl. A szövetkezet terveinek kidolgozására a gyűlés egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki, mely munkájáról a legközelebb összehívandó gyűlésen tesz jelentést.

— **Halálozások.** Részvétellel vettük egy gyászlapon a hírt, hogy id. Ulreich Nándor, városunk egyik tisztis polgára e hó 6-án munkás életének 74. és boldog házasságának 46. évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult, aki számos éven át evangélikus egyháza beléletében is élénk munkálkodást fejtett ki az utóbbi időben már a dolgos évek fáradalmait pihente ki, miből bizony mint kovács iparosnak bőven kijutott. Halála sok ismerős körében őszinte részvételt keltett, mert intelligenciájért csöndes, szerény modoráért általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett. Temetése szerdán volt nagy részvétellel. Áldott legyen emlékezete!

Elszomorító az a hír is, melyet Radnai Vimos, a nagysallói veterán izraelita tanító haláláról kaptunk. A megboldogult most készült a jól megérdemelt nyugdíjba vonulni, míg a váratlan halál kioltotta a tanügyi szolgálatában csak nem negyven évet eltöltött dolgos életét. Szívzselhűdés ölte meg. Nyugodjék békében!

— **Beszúttetett iskolai előadások.** A helybeli izraelita iskola épületében, levő kántori lakásban egy differiás beteg fekszik. Vajda Jenő, az iskolaszék elnöke — igen helyesen — az esetről jelentést tett az ille-

várjon még tíz évig, hogy azután, ha még mindig tetszik neked, a feleséged lehessen. Hiszen szép is, meg okos is, az igaz.

— Nem a szépsége miatt szeretem, — szólt közbe Cserna és látszott rajta, hogy bizik is a szavaiban.

— Nahát annál inkább. Nézd, én mondom neked valamit. Ha ő tényleg olyan erényes, okos és eszes, mint mondd, akkor a gyermekeink ezek a tulajdonságok még hatványozottabbak lesznek. Ez így szokott lenni, é mint orvos mondom neked. El fogod venni a leányát. Ő most férjhez megy ha egy két év alatt lánya születik, akkor éppen abban az időben fogja elérni azt a kort, amelyben férjhez mehet, mikor te teljesen független anyagi viszonyok között leszel. A leányában az összes jó tulajdonságai fokozottabb mértékben fognak fellépni és valószínűleg szép is lesz, ugyanaz a test, ugyanaz a lélek, de inkább hozzád fog illeni. Meg azután állandóan figyelemmel kísérheted majd a fejlődését, megszokhatod, megismerheted, és mire nőül veszed, már együtt fogtok érezni és gondolkodni. Hát nem szebb, nem magasabb és toszabb ez? Majd ketten együtt feljárnak

hozzájuk és fentartjuk a barátságot és így őt is láthatni fogod és célotat is eléred.

Pali rám nézett nagy kék szemével és nem szólt semmit. Sokáig sétáltunk meg együtt, nem beszélünk, néztük a sötétbe öltözött tengert és a friss levegőt szívtuk. Azután elváltunk. Másnap nem találkoztam vele. Harmadnap már korán reggel felkérés. Még feküdtem, újságot olvastam. Oda ült az ágyam mellé, megfogta kezemet és valami roppantul érzélgős, meleg, subtilis hangon kérdezte: Te, igaz az az anyával és a gyermekekkel?

— Szavamra mondom neked, — választam és megsimogattam a borzas, szőke haját. Te csacsi, te Persze, hogy igaz.

Pesten sokszor meglátogattuk Hidvéghy-éket Cserna öt-hat naponként eljött értem és együtt felmentünk hozzájuk. Egyszer azután elmaradtak a vizitek. Eltelt néhány hét. Cserna nem jött fel értem, nem is láttam egész idő alatt. Azt hitte, elfelejtette vagy meguntta már az egész bolond históriát. Két hónap múlva azután egy tavaszi délelőttön kipirult arccal rontott be a szobámba, nem is köszönt, csak ujjongva és magánkívül kiabálta: Lánya született, lánya

tékes hatóságnak, s egyben orvosi tanács folytán az előadásokat hatósági intézkedésig két napra beszüntette. A két nap már elmúltott, s a növendékek körülbelül két százan tovább járnak az iskolába, kitéve magukat a fertőzés veszélyének. Eddig még nem tudjuk, hogy a hatóság miként intézkedett.

— **A népszámlálás Léván.** A hatóságilag felülvizsgált népszámlálási adatokat e hó 7-én terjesztették föl az orsz. központi statisztikai hivatalhoz. A népszámlálás adatai szerint Léva város lakóinak száma 10150. A tíz év előtti népszámláláskor 8488 volt, így a szaporodás 1662 lélek, mi 20% szaporodást jelent. E kedvező eredmény a beköltözettek számának köszönhető. A lakosság számárnyára vonatkozó részletes adatok: a népszámláláskor Léván voltak száma 9481, távol voltak 493-an, ez együtt 9974. A helyben állomásozó honvédség és csendőrség száma 176, összesen tehát 10150, azaz tízezeregyszázötven Léva város lakóinak száma.

Pinter Imre. Nagy művészestélye iránt óriási érdeklődés nyilvánul a közönség körében s ha az előjelek nem csalnak, zsufolásig meg fog telni a színház nagy terme. A dugszagdág műsor felöleli a legszébb ujdonságokat, kuplékat, kettősöket és szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy a fiatal uri leányok is végighallgathassák. **Parlagi Kornélia** soubrette primadonna direkt most fogja először énekelni Budapest két legujabb szenzációját a „Palkó és Rajkót” és a „Zülleni zülleni” hirneves számokat melyben Petráss Sárinak volt Pesten osztatlan sikere. A teljesen új programból kiemeljük a következő ének számokat.

született, lánya született! Azután fáradtan ledőlt egy karosszékre és elgondolkodott. Ez a nagy, nagy, kedves, buta fiú olyan határtalan tisztelettel, szeretettel és áhitattal gondolt a bölcsőben ringó, csenevész, sirórívó kis leányra, mintha már a menyasszonya lett volna.

Felugrott a karosszékéből, a karomba csimpázkodott, megölelt és megcsókolt és kacagva, sirva, nevetve ujjongva dalolva körüljárta velem a szobát.

Forbáth Sándor.

M . . . nak.

Nem illik a nézsa csalán csokor hűz
A templomi csendhez sem a dulaj ének,
Rosszindulat és a félszag zajába
Nem illik a finom, az érzékeny lélek.

Szelid szép szemében anyai jóságot
Melléte kis kölesöt s boldog ferjet látok.
És örömmel nézem, amíg meg nem látom
Hűzöttünk a nyeg, hűnös valóságot.

J. D. S.

Akiknek a szívük fáj. Sorentói emlék. Régen volt . . . Óh borzalom! Cabaret keservek. Nagy kettős a „czigány szerelemből”. Mikor a falevelek lehullanak. Benedek. Zerkovitz zagyalék. „Palkó te rajkó!” (Szenzációs ujdonság). Szabad? Nem szabad. Hulló falevél Az agglégény. Nagy dob kuplé. A honatyá. Princzessasz. Jesszusom a villamos! Zülleni, zülleni. Trombitás. Rapport az ezredes előtt. Szavallatok. Adomák. Szinpadí apróságok. A mai cselédek. A betegsegélyző orvosok stb. Belépő jegy 2 Kor. Kezdeté 8 és fél óraker.

— **Siketnémák oktatásának bemutatása Léván.** A siketnémák körmöczányai intézetének igazgatója és egyik tanára, február hó 12-én d. u. 5 óraker a városháza dísztermében, az intézet néhány növendékének bemutatásával, előadást tartanak. Az előadás tárgya: a siketség, némaság és a siketnémák oktatása. A milyen nemes cél érdekében, időt és munkát nem kímélve fáradsnak a tanfértaik; kívánjuk, hogy városunkban a közönség részéről megfelelő szellemi méltánylásban és támogatásban részesüljenek annál is inkább, mert az előadás megtekintése díjtalan.

— **Anyakönyvi bejegyzések: Születések:** Kovács Mátyás, Csepjecz Mária: István; Burkó János, Pál Józsa: János, Béla; Ghimessy István, Paller Zsuzsanna: Julianna. **Házasság:** Kovács János, Novotny Ilona kth. Komlósy György, Jaros Mária, gör. kath. kth. **Halálozás:** Búra Sándor 2 éves tüdő és mellhártya gyulladás. Bártvai Gábor 65 éves szívbénulás. özv. Gyöngyi Jánosné Pató Julia 72 éves tüdőgyulladás. Kis Józsefné Póka Erzsébet 67 éves szervi szívbaj. Dokupil Anna 9 hó tüdőgyulladás. id. Ulreich Nándor 73 éves véres agy guta. özv. Lehoczky Ferencné Hraskó Mária 75 éves szervi szívbaj. Zounek Józsefné Molnár Margit 24 éves tüdőgümőkór. Víméták Julianna 1 hó tüdőgyulladás.

MULATSÁGOK.

A lévai ker. munkás egyesület február 19-én saját helyiségeiben farsangi táncmulatságot rendez. A mulatság este 7 óraker kezdődik.

A batvidéki kaszinó február 23-án saját termeiben könyvtára javára kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez. A zené: Bartos Lajos lévai zenekara szolgáltatja. A rendezőség, előzetes bejelentés után a vidékiek részére lakásról is gondoskodik.

A tanítóképző hangversenye. A tanítóképző tanári testülete február 25-én este, az intézet segélyző egyesülete javára a Vigadó nagytermében táncal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny iránt a közönség igen élénk érdeklődést tanúsít és valószínűleg egyike lesz a legsikerültebb estéknek, mi a jótékony célra való tekintetből valóban kívánatos is. A hangverseny műsora: Megnyitó zene. 1. Boildieu, Bagdadi kalifa c. operájából, Előadja az ifj. nagy zenekar. 2. Lillomszál, Góth Istvántól. Előadja az ifj. énekkar. 3. Az egyetlen kabát. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Wilhelm P.

Szereplők: Ponty Manó nagybácsi — Vas János IV. éves t. növendék. **Ponty Leó** festő, unokaöccse — Szalai Pál III. é. Kondor Imre író — Farkas József IV. é. Baross Endre szobrász — Ördögh Árpád III. é. levélhordó — Hoschek Vilmos IV. é. Pikoló pincér — Skoff Gyula II. é. 4. Tréfás népdalok. Révfy Gézától. Előadja az ifj. énekkar. 5. Flóta koncert polka. Klíngtől. Előadja az ifj. zenekar. A flóta szólót játsza Backer Béla nevelő és Csuvara József IV. éves. Aki a hangversenyre meghívót bármi okból nem kapott volna s arra igényt tart, forduljon Pazár Zoltán tanárhoz.

— **A negysallói iparos ifjuság** február 25-én a nagyvendéglő termeiben táncmulatságot rendez.

— **A lévai izraelita nőegylet** március negyedikén rendezendő nagyszabású, jótékony célú mulatsága az idej fényes farsangi szezon méltó záradékának ígérkezik. A mulatság, tradíciójához impozáns és fényes lesz és sikerét nagyban biztosítja a száz valódi babatündér elragadóan bájos csoportja. A tündérek különböző táncokat fognak lejteni; a többek között rokokó és virágfüzér tánc is lesz és a János vízből a szép huszárok táncát mutatják be.

A szép táncok betanításán dr. Balog Sándorné buzgólkodik dicséretes ambícióval, ki maga lesz a babatündér királyné. A ruhák egy részét a Vigszínház adja kölcsön. Az egész darabot pedig *Fenyvesi Károly*, a nőegylet buzgó titkára rendez, az ő fáradságot nem ismerő nagy agilitásával, melylyel már anynyi sok sok emlékezetes est sikerét biztosította számunkra. Mivel a terem aligha nem szűknek fog bizonyulni, a rendezőség a karzaton ülőhelyeket fog berendezni, így oda is lehet majd jegyet váltani.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

Birtha József, lévai ref. pap, lapjában, a Lévai Örálóban, „Meggzőkötött nyomdász” címen azt a hazug hírt röpitette világgá, hogy én — miután „néhány cseggő koronát kiesaltam” Budapestre szöktem. Irja továbbá, hogy engem ott a rendőrség megkeresésére letartóztattak s Lévára küldtek, ahol *Schulez* Ignác vállalt érettem felelősséget.

A hány szó, annyi hazugság! Hogy engem Budapesten sem le nem tartóztattak, sem onnan vissza nem küldöttek, hogy *Schulez* Ignác érettem felelősséget nem vállalt, mert erre szükség sem volt, az az elmondandókból ki fog tűnni.

Hogy *Birtha* engem *sikkasztással* és *szökéssel* tényleg megvádolt s hogy e vád a kir. ügyészséghez felterjesztett, az való.

Hogy miképp fogja a vádat beigazolni az reá és reám tartozik, s ha *Birtha* ez ügyet nem cipelte volna a nyilvánosság elé, én is bevártam volna a bírósági intézkedés végét s durván megsértett becsületem védel-

* E rovat alatt közlöttekért nem felel a szerk.

mét ugyancsak a bíróságra bízom volna. Ezt egyébként elmulasztani amúgy sem fogom s már előre jelzem, hogy Birtha ellen hatóság előtt elkövetett rágalmozás büntette címén a feljelentést okvetetlen meg fogom tenni.

Am Birtha, természetéhez és rendes szokásához híven, nem várta meg, míg ügyében az illetékes hatóság eljárta volna, hanem jövelőre szabadjára eresztvén zabolát amúgy sem ismerő dühét, a közutalatot méltán kiérdemelt lapjában mint szökésben levő, illetve elfogott és haza toloncolt sikkszakított állít a közönség elé. Örök szégyen, hogy a szeretet evangéliumán felépült protestáns felekezet papja az, aki embertársának becsületét bitang jószágának tekintve, azt a botránykedvelők közprédájává ily szemérmetlenül tenni nem állítja. Hogy az ilyen ember lapjának ugyanazon számában hogyan tud a „Vidéki Hírlapírás” tisztességéről írni, az egyszerűen felfoghatatlan. Hiszen ottan, a szórol-szóra a forrás megnevezése nélkül a Ny. N-ből kiollózott cikkében a saját fejére olvassa rá a káden-ciát!

Am éppen a nyilvánosság előtt való e meghurcolás teszi kötelességemmé, hogy addig is, míg a bíróság előtt szerezhethetnek magának elégtételt, megismeressem a közönséget a köztem és Birtha között felmerült ügy mibenlétével, nehogy galád vádjai becsületemet — bár ideiglenesen is — be-szennyezzék.

Már a mult év júliusában hivogatott, csalogatott Birtha, hogy munkaadómat elhagyva, az ő nyomdáját vegyem át. Többszöri felszólításra végre beugrottam s ez év január havában vele oly szerződésre léptem, mely engem öt évig nyomdájához kötött volna. Lapjának nyomásáért a 800 korona házbér beszámításával még száz, összesen tehát 900 koronát kaptam volna. Ez utóbbi 100 koronát is csak évenként utólagosan követelhettem. Ezek szerint nekem, családomnak és segédemnek abból a keresetből kellett volna megélnünk, amelyet az egykor „Merkur”, később „Hermes” s ma már tudja Isten miféle pogányisten nevét viselő nyomda egyéb megrendeléseit nyujtanak. Nos, kérem, Istenben kisenvedett elődömnék. Fischernek, nagyszámu családjára való tekintettel csak-csak juttattak hitsorsosai egy-egy morzsát megrendelések alakjában, de én ott állottam nap-nap után munka és kereset nélkül. S ilyen existenciáért hagytam én ott szépen javadalmazott állásomat. Az én hibám volt, türtem. Türtem, mig türhettem. Am kevés pénzcéskék rohamosan fogyott, a kopalást pedig — bárki mit mondjon — nem lehet megszokni s így, ha szöktem volna, az is megbocsájtható lenne. De nem tettem. Felmentem BIRTHÁHOZ s személyesen adtam tudtára, hogy nem maradhatok, mert exisztálnom nála lehetetlen.

„Ahol a Lévai Órállót nyomják, oda megrendelő a lábát be nem teszi.” Lebeszél, maradiam hát még egy hétre. Akkor levélben értesítettem elhatározásom megváltozhatatlan voltáról. E levelet Birtha megkapta s megkapta a nyomda kulcsait is, amelyeket hozzá szintén felküldöttem. Itt kell megemlítenem ama körülményt, hogy a nyomda átvételekor részint volt munkaadómnál felvett előlegem megtérítésére, részint nyomdai egyes cikkek bevásárlására 400, azaz Négyszáz korona váltókölcst kellett felvennem az egyik helybeli pénzintézetől, mely váltómon jótállóként Birtha szerepel. Hangsúlyozom: a pénzt én vettem fel és nóm, e pénz tehát jogos tulajdonomat képezte s BIRTHÁNAK, a jótállónak velem szemben csak akkor lenne kereseti joga, ha én e váltót a lejárat napján be nem váltanám. Ennek ideje csak f. é. július havában következik be.

A nyomda kulcsainak átadása után beteg feleségem látogatására Budapestre siettem s ott kaptam a belvárosi rendőrkapitányság idézését, melynek alapján ott megjelenvén, magamat igazoltam, letartóztatásom tehát egyáltalán el nem rendeltett. Onnan Lévára jöttem, ahol a rendőrkapitányi hivatal, miután meggyőződést szerzett arról, hogy a fentebb említett 400 korona melynek elikkasztásával Birtha megvádolt, nem a BIRTHÁÉ, hanem az én jogos tulajdonomat képezte, letartóztatásom elrendelését ugyancsak megtagadta.

Ez a tényállás, melyből minden elfogulatlan ember megalkothatja ítéletét rólam, de meg a hatalmi örvöngésben szenvedő, a dühtől elvakult pap-ember eljárásáról is.

Magam is hibás vagyok, beismerem. Megszenvedtem érette erkölcsileg anyagilag. Erkölcsileg, mert kiszolgáltattam magam egy embernek, akivel kikezdeni mindenki rettenet. Meg is hurcoltattam általa. Megszenvedtem anyagilag, mert rövid három hét alatt a kölcsönvett 400 koronán kívül még legkevesebb 300 koronába került az az üzlet, amelynek előnyeit oly rózsás színekkel esetelte Birtha előttem.

Hála Istennek! — ismét itt vagyok már megszokott munkakörömben, ahol becsületes munkámat becsületesen díjazták s az önállóság csábos jelszava alatt nem döntenek a nyomorúság igájába.

S ezek után tessék ítélni a „megszokott nyomdász” s a „szereket vallásának papja” fölött.

Léva, 1911. febr. 10.

Frankó Ferencz.

276—1911. szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete azon ügynek tárgyalását, mely szerint a Kossuth Lajos-tér mellett levő területből a Lévai aradalom 75 négyszöglet 1200 koronáért. Iványi András és neje pedig

12 négyszög ölet 120 koronáért megvették: az 1886. évi XXII. t.-c. 110. §-a alapján az 1911. évi február hó 22-ének d. u. 4 órájára egybehívandó közgyűlés napirendjére kitűzte.

Ezen körülményt közhírré teszem s a képviselőtestület tagjait ezen ügy tárgyalására ez uton is meghívom.

Léva, 1911. január 20.

Bódogh Lajos
polgármester.

**Egy háló és ebéd-
lői butor jutányos
áron eladó. Bőveb-
bet Bucskó István-
nál Damjanich-u. 8**

**Szabad kézből el-
adó a Bati-utca 22.
számu ház. Bőveb-
bet Buchinger Mik-
sánál a házban.**

Eladó birtok.

Nograd megyében Balassagyarmat közelében jó országot mentén 58 m. h. szántó, 20 m. h. rét, 3 m. h. erdő, 3 m. h. belseőség, összesen 84 m. h. Ehez tartozik még községi közös legelő is, elegendő és jókarban levő gazdasági épületek és uri lakás. Bővebb felvilágosítást nyujt

**Keresztény János
Balassagyarmat.**

Jéggyárat, hű- berendezéseket

a BORSIG cég kitiűnően bevált ammóniák, vagy kénessav kompressziós rendszerek szerint, valamint

teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK -féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

Budapest. Váci-ut 15—17. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74—76., 74—77. és 98—58. (Interurban):

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

S Z É N

**Koks, Briket, Antracit
szükségletét**

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem.

Radnay Károly

Budapest, Nagymező-utca 13. sz. I emelet

Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgönycim: Antracit, Budapest.

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Táviratozím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitűnő minőségű és
„ACZÉLSÖR“
név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{2}$ hl. és $\frac{1}{4}$ hl. hordókban
és 0,5, 0,7 L palackokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

☛ Pártoljuk a megyei ipart! ☚

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, úgymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst dísz tárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinader, mahagoni, diófa és fényes polírozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számíttatnak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR
órák és ékszerész.

Alabaster levélpapír

a jelenkor legfinomabb papírja

Elegáns alak 1 doboz 4. kor.

Gentei alak 3. kor.

Uti alak 3. kor.

Női alak 2. kor.

Minden doboz 50 levélpapírt és 50 borítékot tartalmaz. Egyedüli raktár

Schule papíráruház Léva

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik cukrászdájában Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek!

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

**Legujabb női báli kelmek, hozzávaló diszek, selyem
és gáze-scharpok, továbbá férfi frak és smoking
. . . ingek, keztük és nyakkendők . . .**

igen jutányos áron kaphatók:

Hozlmann Bódog divatárúházában

a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

**! Használjunk !
! KABINA-féle !
Viasz
szinszappant**

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel. - - - - -

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

**KOHN NATHAN
ZSARNÓCZA.**

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.
Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletmet.

Elsőrendű

**POROSZ KÖSZÉN
és PIRSZÉN (COKS)**

helyben házhoz szállítva kapható

**Róth K. vaskereskedésében
Léván, a Kossuth Lajos-téren
Építési anyagok, román és
portlant cement nagy raktára.**

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszen, pirszen
rendeléseket elfogad és
házhoz szállit:

BRAUN JÓZSEF ES FIA
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

fém tisztító szerrel tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben. • Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyula cégeknél Léva.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick * * *

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók * * *

Műkölapos jégszekrények. ↔↔↔ Világhírű láncoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma

és tisztá lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében fölülmulthatatlan magyar gyártmányu

„Hungária” írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI., Andrássy-út 1. Oliver írógép VI., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V., Sas utca 24. szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor és Társa, IV., Párisi-u. 5. Schöth H. és Donáth Andrássy-út 53. Monarch írógép vezérképviselője Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér 4. Lukács Rezső, VI., Gyár-utca 13. Wollák és Társa, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNAÁL.

Gazdák figyelmébe
Mütrágya. Superfosfat. száritott marhatrágya. Chly. Salétrom a legjobb minőségben nagyban és kicsinyben kapható
WERBOFSKY JOACHIMNÁL
Léva. László-utca 2.
Soeller palotával szemben.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és asztalos műhelyem

1910. május 1-től a Wertheimer-féle házba
Báti-utca 1. szám alá helyeztem át.

Kérem az igentisztelet vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is támogatni szives legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb kárpiterendezések, melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József

butorkereskedő, kárpitos és asztalos